pport over behandeling van Duitsers in Ned.-Indië

peditieleden doen ededeling van hun ervaringen

Duitse persconferentie te Den Haag heeft ezekretär dr. H. Wissmann Dinsdag ingen gedaan over de behandeling van in Indië, aan de hand van een verslag e leden ener paleontologische expeditie. reikt ons een uitvoerig relaas van hun er-

racht van de universiteit te München en Beiers Staatsinstituut voor Paleontologie rische Geologie vertrok de expeditie op 2 1939 van München. Op 4 September d.a.v. de leden bij Melbourne geïnterneerd, waar November weer werden vrijgelaten. Eind richtten zij tot den Minister-President oekschrift, waarop zij 15 Februari van dit of kregen, naar Java te vertrekken. April 1940 kwamen zij te Batavia aan en ornemens zo spoedig mogelijk naar Duits- Japan terug te reizen. Zij namen passage d van de „Nissyo Maru".

10e Mei, des middags om twee uur, zo hun relaas o.m., bereikte ons het bericht ebeurtenissen in Nederland. Reeds om 3.30 wij in het Duitse pension Lohe te Ban- ezamen met alle overige aldaar wonende aers, gearresteerd en naar het politie- ervoerd. Na vaststelling der identiteit wer- naar de turnzaal van een kazerne te Ban- ergebracht.

loop van 11 Mei geschiedde het vervoer de klasse spoor (inlandersklasse) naar g Priok, en, tezamen met gearresteerden aria, Buitenzorg en Cheribon, merendeels eengedrongen in de laadruimte van het chip „Generaal Van Geen", naar het voor Mekkagangers bestemde quarantaine- p het eilandje Onrust in de baai van

Mei, laat in de avond, werden de ge- den naar de quarantainebarakken ver- e meegebrachte bagage bleef twee dagen en lucht liggen, zodat men twee nachten ale vochtige betonnen bodem van de ba- moest doorbrengen. Pas na zes dagen stro en strooien matten verstrekt. Tot 18 et dekking geheel achterwege. De barakken geen gelegenheid om te zitten, noch enig r, ook geen spijkers of kleerhaken. De uitrusting bestond uit een enkele water- an de buitenmuur van de barak, en een genheid, waarvan de spoelinrichting bij de arakken niet werkte. Het water liep slechts en per dag. De bewoners van elke barak en op bevel van den kampcommandant midden één geïnterneerde tot hun „barak- dant".

en bestond sinds de vroege ochtend van tot de avond van 12 Mei uit vier karig broodjes, spaarzaam verstrekte koffie en ier. Pas in de late avond van 12 Mei werd e maaltijd verstrekt. De volgende dagen morgens en des namiddags telkens een roodje met koffie of thee en des avonds en gekookte rijst met een vleesgerecht Deze avondmaaltijd, door geïnterneerde engemaakt, was alleen voldoende om voor blik de honger te stillen.

een ruwe raming bevonden zich op Vrij- Mei op Onrust twaalf- tot dertienhonderd eerde mannen in de ouderdom van 16 tot jaar, (geen vrouwen), Rijksduitsers, Neder- van Duitse afstamming, ten dele hoge aren der Nederlands-Indische overheid, aders, merendeels leden van de N.S.B., uit huwelijken van mannen van Duitse af- g en emigranten van Joodse afkomst. blanke eerste luitenant en een blanke kapi- e manschappen, bestaande uit Javaanse en inlanders oefenden de bewaking uit.

In het interneringskamp

eidene malen werden oudere mannen op en weggedragen en naar het lazaret ge- blijkbaar als gevolg van het gebrek aan e inrichtingen in het kamp en van de ende kost. In de ochtend van 14 Mei las ike kapitein der bewaking de kampvoor- n voor. Verscherpingen waren vooral het tot het aanraken van de prikkeldraadom- die tot dan toe tot het ophangen van de andere doeleinden gebruikt kon worden, en r aanvankelijk eten en drinken toegereikt emede het verbod tot spreken met andere n. Deze voorschriften eindigden met de : „Wordt zonder waarschuwing neerge- wordt neergeschoten".

morgen tegen elf uur loste een Neder- sergeant met zijn geweer van ongeveer meter afstand zonder waarschuwing een een geïnterneerde, die bij vergissing tegen keldraadversperring leunde en naar vier den keek, die aan het bridgen waren. De eerde is niet getroffen, hij werd enige later weggevoerd en naar een tot gevan- enende barak gebracht. Tussen 12 en 1 uur s viel er weer een schot. Enige barakken ag men een afgedekte baar uitdragen. Van t mond ging kort daarop het bericht, dat duitse vluchteling uit Singapore slacht- n het schot was geweest. Bij vergissing tegen de omheining geleund.

heidene geïnterneerden constateerden de dag, dat op het in het barakkenkamp ge- ude kerkhof een teraardebestelling plaats-

of 16 Mei werden de barakcommandanten blanken kapitein geleid, die hun o.a. het e meedeelde: De bewoners der barakken des nachts niet in de nabijheid van het draad slapen — de barakken waren stamp- want „het zou kunnen gebeuren, dat een neerde in de slaap de omheining aanraakte een voorbijkomende bewaker meende te schieten".

Geneeskundige behandeling

gevolg van de volkomen onvoldoende huis- en door het gebrek aan zitgelegenheden en buiten de barakken, ontstonden er ter- darmziekten, alsmede influenza met hoge De geneeskundige behandeling geschiedde geïnterneerde artsen. Dezen verklaarden, dat de ernstigste gevallen in de barak van het konden worden behandeld.

Vertrek naar Japan

ochtend van 18 Mei, tegen 10 uur, werden wij t kamp gehaald en in de arrestantencel der ening van een klein Nederlands oorlogsschip Kataq" van Onrust naar Tandjong Priok ver- In de barkas, die ons van het oorlogsschip de kade bracht, zaten tegenover ons de blanke t en twee gekleurde soldaten. De sergeant zijn geweer van de schouder, legde de aan de trekker en hield ons de loop op een afstand voor de borst. Ook de gekleurde sol- hielden het geweer op ons gericht. In Tand- Priok gaven de militairen ons aan de politie over. Een Nederlandse politiebeambte zeide daarbij: „U weet, er wordt zonder waarschuwing geschoten".

Voor de nacht van 18 op 19 Mei werden wij in arrestantencellen ondergebracht. Op 19 Mei des morgens om half zes, werden wij door twee gekleurde politiebeambten met geweer naar het station Batavia Koningsplein en vandaar per spoor naar Soerabaija vervoerd. Hierbij werden wij des morgens om half zes met z'n drieën ondanks protest met handboeien aan elkaar geketend, die pas des middags om één uur in de trein werden afgenomen, toen wij wilden eten. De treinreis geschiedde in een wagon derde klasse, alleen door inlanders gebruikt, onder het oog van gekleurde passagiers. Bij de aankomst in Soerabaija werden wij weer geboeid en via een politiebureau naar een verzamelkamp gebracht. Van dit verzamelpunt uit werden wij op 21 Mei naar het schip „Nissyo Maru" overgebracht. De in de cabine aanwezige bagage, reeds gecontroleerd en vrijgegeven, werd opnieuw onderzocht; hierbij werden ons dertien contax-filmrollen, waarvan elf rollen Australische opnamen bevatten, die daar aan de militaire censuur waren voorgelegd, afgenomen. Ons verzoek om deze films, die voor het wetenschappelijke nut van onze reis van de grootste betekenis zijn, na het onderzoek naar het Duitse consulaat-generaal in Kobe te zenden, werd door een beambte afgewezen met de woorden: „Het is nu oorlog, wat hebben die films te betekenen".

De Duitsers in Oost-Java zijn ondergebracht in een kamp bij Madioen, waar zich ook de Duitse consul Von Plessen bevindt.

Op de reis naar Kobe, lazen wij te Cebu (Philippijnen) in een Amerikaanse krant, op 26 Mei in Manilla verschenen, dat in Nederlands-Indië sinds 10 Mei in totaal vijfduizend mensen geïnterneerd zijn en dat vermogens, ten bedrage van in totaal 100 millioen dollar, in beslag genomen zijn.

Een Rijksduitse vertelt

Voorts bereikte ons de mededeling van een Rijksduitse vrouw, waarvan ook reeds sprake was in ons blad. Zij deelt mede, dat op 15 Mei des morgens twee officieren en enige soldaten in het pension Lohe verschenen. De aanwezige Duitse vrouwen moesten zich in de hal verzamelen, soldaten met het geweer in de aanslag stonden bij de deuren. Mijn verzoek, een zakdoek te mogen halen, werd ruw afgewezen. De vrouw van een Rijksduitse uit Bombay, Amerikaanse van afkomst, mocht niet in haar kamer naar haar kind van vier weken oud, toen dit begon te schreeuwen, kijken. Bij het openmaken van de kamers werd, ondanks protesten, geen rekening gehouden met een te bed liggende bejaarde zieke vrouw en evenmin met een moeder, die haar kind voedde. Enige vrouwen werden nog dezelfde dag gearresteerd. In een ander Duits pension, dat in de buurt gelegen was, werden de vrouwen op dezelfde wijze behandeld. Voor dit pension stonden van des morgens 15 Mei af vier gekleurde wachtposten.

Tenslotte is er nog de mededeling van een Duitse consulaatssecretaresse uit Soerabaja.

Op 10 Mei, des middags 1.15, kwamen twee politiebeambten het Duitse consulaat binnen en arresteerden eerst met de revolver in de hand een hulpkracht bij het consulaat. Vervolgens gingen zij naar den heer Von Plessen en bevalen hem, eveneens met voorgehouden revolver, mee te gaan, hoewel hij verklaarde de Duitse consul te zijn. De heer Von Plessen kreeg niet eens gelegenheid zijn bureau te sluiten of zijn pas mee te nemen. De heren verlieten daarop het consulaat met de politie en werden met de andere Duitsers voorlopig in Soerabaja geïnterneerd.

Op die avond belde mij de Zwitserse consul, die de belangen van de Duitsers in Nederlands-Indië behartigt, in het hotel op en verzocht mij, terstond te komen, want de politie was er. Ik moest toen alle kasten openmaken en de politie nam steekproeven. Zij had vooral belangstelling voor partijstukken van de Duitse organisatie in het buitenland. De kantoren van het consulaat werden gesloten en de consul en ik gescheiden naar het hoofdbureau van politie vervoerd, waar ik tot 's nachts 1 uur verhoord werd.

De Duitse vrouwen werd over het algemeen het geld afgenomen, de Duitse firma's werden bezet. Auto's en radiotoestellen werden in beslag genomen.

In Batavia werden de heren van het consulaatgeneraal reeds des morgens om tien uur van de schrijftafel weggehaald en gearresteerd.

Aanslag op omroeper van het A.N.P.

Beloning voor het ontdekken van den dader

Amsterdam, — Donderdag.

Voor de ruiten van tal van Amsterdamse sigarenwinkels verscheen vandaag, in de loop van de ochtend, een bekendmaking van den procureur-generaal te Amsterdam, mr. Van Thiel, en van den hoofd-commissaris, alhier, den heer Versteeg.

Deze bekendmaking luidt als volgt:

„In de nacht van 29 op 30 Juli 1940 is in Amsterdam een aanslag gepleegd op een der omroepers van het A.N.P., die tengevolge daarvan een ernstige hersenschudding heeft bekomen.

De procureur-generaal te Amsterdam en de hoofd-commissaris van politie, aldaar, loven een bedrag van duizend gulden uit voor hen of haar, die aanwijzingen kunnen geven, die leiden tot de ontdekking en veroordeling van de(n) dader(s) van deze laffe aanslag."

w.g. VAN THIEL.
w.g. VERSTEEG.

Het slachtoffer werd in de nacht van Maandag op Dinsdag in de fietsenbergplaats onder zijn woning onverhoeds van achteren aangevallen en neergeslagen. Zijn robuste figuur en zijn sterk gestel hebben hem de aanslag doen overleven. Met een hersenschudding is hij ter verpleging in het Wilhelmina-gasthuis opgenomen.

Het onmiddellijk na de aanslag ingestelde politieonderzoek heeft tot dusver niet tot de ontdekking van de aanranders kunnen leiden.

Er zijn scherpe maatregelen genomen om herhaling van soortgelijke aanslagen te voorkomen en misdadigers, die van de duisternis gebruik trachten te maken om hun slachtoffers aan te vallen, te achterhalen. Het staat vast, dat de zwaarste straffen hen bij hun veroordeling zullen treffen.

Bij het spelen de nek gebroken

Geertruidenberg, — Donderdag.

Het twaalfjarig zoontje van de familie de Bodt, was vanochtend om half twaalf aan het spelen op de Vischmarkt alhier. Plotseling viel het van een ter plaatse staande stenen tafel op een hardstenen vloer en brak daarbij een halswervel. De jongen was onmiddellijk dood. Het lijkje werd naar het St. Agnesgesticht overgebracht.